

SAĞLIK BAKANLIĞI BİR DEĞİL BİN DEFA KAPATILMALI; BU SİSTEM DEĞİŞMELİ!

Dr. Sema PİŞKİNSÜT*

21. yüzyıla girerken ülkemiz sağlık sistemi pek çok önemli konu gibi büyük sorunlar yaşamaktadır. Günümüzdeki sağlık sistemi maalesef yeterince güvenilir, sıcak, eşit, çağdaş ve verimli değil... Halbuki amaçların gerçekleşmesinin, gelişme ve sürekliliğin sağlanmasının, günlük yaşamak yerine daha iyiye ulaşmanın ölçütü, verimliliktir.

Sağlıkta, sağlıksız ve devamlı kan kaybeden bir sistem ... Bıkkın, yorgun, herşeyden önemlisi ümitlerini yitirmiş bazı idealist sağlık mensupları yanında, büyük çoğunluğu "ne kadar ekmek, o kadar köfte" hesabı, sağlık satışı düşüncesindeki, pazarcı insan gücünden oluşan, gizli sermaye ve çıkar çevreleri tarafından kullanılan bir çamur deryası ... Ve içinde çabalayan, çok az sayıda onurlu meslek kuruluşları ile tek tek bazı sağlıkçılar ... Şaşkın, başına iş geldikçe çırpınan hala daha sağlığın "yaşama hakkı" olduğunun bilincine varamayan sağlık hizmeti alanlar veya aldığı veya alacağını zannedenler, zavallı masum hastalar, hasta sahipleri ve mağdur durumdaki halk ... İşte 2000 yılında, kısaca Türkiye'deki sağlık yapısı...

Önce; inançla ve kararlılıkla bilimsel temel gerçekleri ve sağlık kurallarını uygulayacak, aynı zamanda da uygulatacak olan işin sahibini bulmak gerekir.

Sağlık sisteminin başı (!) olarak Cumhuriyetimizle beraber büyük ümitlerle görkemli bir şekilde kurulan Sağlık Bakanlığı dev bir ağaç ise ... Bu ağacın yetmiş yılda dalları kırıldı, suyu kesildi, içi ve gövdesi içerden ve dışardan kemirildi, çöktürüldü, direnci ve gölgesi kayboldu, kokuşturdu ... Ama hala kırk yerinden pahalı dayaklar ile desteklenmeye çalışıyor, özünü emen asalak ve parazitlere barınak tu-

tuluyor ... Özellikle ayakta gösteriliyor ... Bu mecaz ifadelerdeki; altın - sedef kakmalı günlük dayak ve destekler nelerdir? Nedendir? Çürük dev ağacı bir gün daha ayakta tutmak isteyen asalaklar kimlerdir? Özü kalmamış ağaçtan ne emmektedirler? Neden yiğit oduncular gelip ağacı, kökünü, çevresini temizleyip, dezenfekte edip, yerine pırl pırl fidanlarla yeni bir ağaç değil, artık yemyeşil bir orman yetiştirmiyorlar...?

Bugün ülkemiz sağlık sistemi, sağlıkta tam bir sistemsizliği ve kaosu yaşıyor. Kimin ne yaptığı, ne kadar süre yapacağı, verimliliğin ne olduğu belli değil.

Sistemin günümüzde görünmeyen sahipleri ise; ucuz, küçük oyunlar sergileyen, menfaatçi, baş kesmeye - cep doldurmaya meraklı bazı politikacılar ve çıkar grupları ile onlara yandaşlık eden bürokratlar, emeklerinin karşılığını aldıklarını zanneden, doğruya bakış açıları çarpıtılmış, desteklenip doyurulan bazı sağlıkçılar ve sistemdeki başarısızlığın getirdiği boşluğu doldurmak üzere her türlü meslek onuruna aykırı çalışan bazı fırsatçı özel kişi, kurum ve kuruluşlar ve sistemi emen iç ve dış kaynaklı tıbbi malzeme, ilaç ve ekipman firma ve müstahzarları ve sigorta şirketleridir. Ki bunlar halen büyük kazançlar elde etmekte ve daha büyükleri içinde hayaller kurmaktadır.

Uyanmamız gerekir! Özgür ve toplumcu düşünmemiz gerekir! Sağlık ve yaşam hakkımızı aramamız gerekir! Türkiye'nin gündeminden sağlığı çıkarılardan, gizli oyun peşindekilerden hesap sormamız gerekir! Bugün sermayenin medeni dünyada sağlıktaki en büyük ve pahalı oyunları tıbbi malzeme, ekipman ilaç ve sigorta şirketlerince oynanmaktadır. Dünyadan örnek almamız gerekir.

* İç Hastalıkları Uzmanı, Aydın.

Kanımcı Sağlık Bakanlığı günümüzde otoritesini kaybetmiştir... Bir değil belki bin kez tüm yapısı ile köklü olarak değiştirilmelidir.

Bu Sistem Değişmelidir ... Zihniyeti ile, yapısındaki organları ile, Bakanların geliş - gidiş şekilleri ile, günlük üç beş muhtar veya degele ile bile değiştirilebilen oynak - esnek politikaları ile artık katlanılacak yanı kalmamıştır. Konuyu tartışmaktan, alternatifleri sunmaktan çekinmememiz, korkmamamız gerekir. Artık su istimali durdurmak reformlar ile pek mümkün olmaz. Sistemde re-

organizasyon, yenileşme, düzelme vb. gibi oyalayıcı sözler yerine; baştan, kökten temizlenme, tam değişim ve dönüşüm, yeni sistem veya devrim kelimelerine alışmamız ve bunları tartışmamız gerekir. Tartışmak yeterli olmaz ... Sağlıkta devrimi hemen yapmamız gerekir. Ufak ufak tıkaçlarla kapatılmaya çalışılan koku artık iç bulandırıyor ve geleceğimizi tehlikeye atıyor...

Verimli ve çağdaş bir sağlık sistemi ancak halkın değerlendirmesi ve konu üzerindeki yargısı ile somut netice verir.

statistik ile nasıl yalan söylenir ?

DARRELL HUFF

TÜRKÇESİ ERGİN KOPARAN

